N°. 3805. 1859.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de Buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 10 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 November.

Met genoegen ontwaren wij, dat de berekening der Regering op de stemmen, die het lokaal-eigenbelang ten beste harer spoorwegvoordragt schenken zou, in meer dan een opzigt faalt. In de zitting der Tweede Kamer van gisteren toch ontmoeten wij twee sprekers, een uit Leeuwarden en een uit Arnhem, die beiden zich sterk tegen het wetsontwerp verklaren, hoewel de plaatsen, die hen hebben afgevaardigd, er door bevoordeeld worden. Wij hebben er veel moed op dat dit voorbeeld van onbaatzuchtigheid, van verloochening van het eigenbelang waar dit met het algemeen belang in wederspraak komt, anderen zal doen volgen. Voor 's lands is het ons aangenaam te bespeuren, dat de kansen op aanneming van dit wetsontwerp door de Tweede Kamer, die twijfelachtig waren, aanmerkelijk geringer zijn, dan wij bij den aanvang der beraadslagingen vermoedden.

De heer *Betz* was gisteren het eerst en het langst aan het woord. Hij neemt de taak op zich de heeren van Heukelom en Godefroi uiterst breedvoerig te bestrijden, en bijna geen argument is er, van hunnentwege aangevoerd, waar hij zich niet tegen aankant; maar slechts in zeer ondergeschikte punten kan zijn bestrijding voor een wederlegging gelden. Hierna begint de spreker zijn beschouwingen over het wezen der zaak met de verklaring, dat hij zich geheel heeft losgemaakt van lokale gezigtspunten, welke verklaring een zeer zonderlinge figuur maakt als aanhef van een rede, waarin men bijna om het andere woord hoort: »Rotterdam.... Rotterdam.... Moerdijk.... Rotterdam.... de steden aan de Maas.... Rotterdam.... de transito-handel van Rotterdam.... de brug over de Maas.... konkurrentie van Rotterdam tegen Antwerpen.... enz." Hoe dit heeten kan zich losmaken van lokale gezigtspunten begrijpen wij evenmin als de heer van Lijnden, wien, met ons, deze eigenaardige kleur der redevoering van den heer Betz in het oog viel.

Deze spreker, zoo geheel vrij van lokale inzigten, heeft voor de noorderlijn geen enkel woord noch van afkeuring, noch van goedkeuring, noch zelfs van bespreking over, maar gewaagt alleen van de zuiderlijn, als ware daarin, met uitsluiting van al het overige, het geheele vraagstuk opgesloten. Hij ontkent, dat door die lijn Amsterdam geïzoleerd wordt, en beweert dat de Hoofdstad en Rotterdam er gelijkelijk door *bevoordeeld* worden. Het zal blijken moeijelijk te zijn voor die stelling een enkelen prozeliet te maken, en het verwondert ons dat de heer Betz bij deze gelegenheid geen aanleiding vond tot een warme lofrede op de onbaatzuchtigheid en edelmoedigheid der Hoofdstad, die zich met hand en tand verzet tegen deze gunst, waarmede de Regering haar op staatskosten *bevoordeelen* wil. Dat de heer Betz zich sterk aankant tegen het denkbeeld om van Utrecht het centraal-punt der spoorwegen te maken, spreekt van zelf. Een centraal-punt is, volgens hem, niets meer dan een symmetrische klank, een fiktie; praktiesch zou het hij het onvoordeelig en hoogst gevaarlijk. Doch zoo men desniettemin een centraal-punt verlangt, dan zou hij het wenschelijk achten dat daarvoor een groote handelsstad werd gekozen. Zoo de heer Betz zoo goed wil wezen ons op te geven, welke groote handelsstad in het *centrum* van het rijk ligt — het allereerst vereischte voor een *centraal*-punt — zullen wij ons dadelijk tot zijn meening bekeeren.

Wat de staatsspoorwegen aangaat, spreker zou mede daar zeer voor gestemd zijn, maar hij beweert, dat, wijl de meerderheid der Kamer verklaard heeft die niet te willen, de Regering ze ook niet mogt voorstellen. Zou het aan zulk een gewetensbezwaar der Regering moeten geweten worden, dat thans koncessiën ter bekrachtiging zijn aangeboden, die voor de schatkist al de nadeelen van staatsspoorwegen opleveren, zonder dat een enkel hunner voordeelen ten hare bate komt?

Op de vraag, die zoo herhaaldelijk gedaan is: van waar zullen de koncessionnarissen het geld, dat zij behoeven, halen, antwoordt de heer Betz, dat de koncessionarissen zeggen: »wij zijn *zeker* het geld te krijgen". Waar en wanneer hebben zij dat gezegd? de Regering altans heeft het, hoe ook gedrongen, in hun naam niet durven verklaren, en wij zouden wel eens wenschen te vernemen, op welke gronden de koncessionnarissen die *zekerheid* zouden kunnen betoogen.

De konkluzie van den heer Betz is natuurlijk, dat de wet behoort te worden aangenomen, ook omdat daardoor een einde zou komen aan de spoorweg-agitatie. Wij hebben alle redenen om te vermoeden, dat juist de aanneming strekken zou tot een groote agitatie in den lande, te meer te vreezen, wijl zij redelijke gronden voor zich zou hebben, terwijl, aan den anderen kant, de overtuiging gevestigd is, dat men bij de verwerping betere spoorwegen verkrijgen en dus winnen zal.

Voor het laatste kan, onder meer, de rede van den heer *Idzerda* tot bewijs strekken, die te velde trekt tegen de stelselloosheid der voordragt, welke hij vooral uit de rigting van den noorderspoorweg aantoont, en die hem dan ook leiden zal tot afstemming der wet, terwijl hij zich verzekerd houdt daardoor de zaak der spoorwegen niet te schaden, maar integendeel een baan te openen tot het verkrijgen van meer voordeelige. Wij zijn van oordeel, dat de heer Idzerda hierin zeer juist ziet. Zijn bezwaren, met betrekking tot den noorderspoorweg, komen vooral op het volgende neder: Groningen en Harlingen worden niet aan Noord-Duitschland verbonden, hoewel hij zich voor de laatste havenplaats de schitterendste gevolgen van zulk een verbinding voorstelt. De noordelijke gewesten en vooral Friesland moeten, ten believe van het onbeduidende Assen, zulk een verbazenden omweg naar Holland maken, dat de waterweg over de Zuiderzee naar Amsterdam door de reizigers veel spoediger zal kunnen worden afgelegd. Wij hebben hetzelfde vroeger reeds aangetoond, en te regt voegt de heer Idzerda er de opmerking aan toe, dat zulke wegen, die in de stoomvaart, zelfs voor het personen-vervoer, een geduchte mededinger ontmoeten, allernadeeligst in de exploitatie zullen blijken te zijn. Om een en ander klaagt hij zeer over de onbillijkheid jegens de noordelijke provinciën, die, volgens dit plan, niet dan onvoldoende ijzeren wegen ontvangen zullen. Inderdaad heeft de Regering uit de aangeboden plannen voor de noorderlijn het slechtste gekozen; dat der heeren Dull & C°., wat nagenoeg door de heeren Wolterbeek c. s. gevolgd is, verdient èn om de algemeene belangen, èn om die der noordelijke provinciën verreweg de voorkeur boven de koncessie Sloet-Reuchlin, die, alleen Assen gunstig, Overijssel, Friesland en Groningen veel minder voordeelig is.

De heer *Dommer van Poldersveldt* behoort onder de voorstanders van het aangeboden spoorwegplan, en zegt, zich te scharen aan de zijde van hen die de bezwaren kennende, maar tevens van het nut der spoorwegen overtuigd, bereid zijn over die bezwaren heen te stappen om het groote doel te bereiken. Wij verschillen hieromtrent in gevoelen met den geachten afgevaardigde en gelooven met den heer Idzerda, dat het groote doel door een afstemming veel spoediger en beter bereikt zou worden. Immers wat helpt het, zelfs afgezien van de groote gebreken der voordragt, een spoorwegplan aan te nemen, als men vooruit met zekerheid zeggen kan dat het door gemis aan fondsen nooit verwezenlijkt zal worden? Door een afstemming zet men juist de kans open hetzij voor staatsspoorwegen, hetzij voor ondernemingen van partikulieren, die bewijzen kunnen de middelen te bezitten om uit voeren wat zij aanvragen. Overigens verheelt de spreker niet dat hij vele bezwaren tegen de voordragt heeft. Bijzonder zijn die gewigtig, welke hij tegen de noorderlijn opsomt. Bijna bij elken spreker komt in deze beraadslaging uit, tot welke ongelukkige gevolgen de zamenkoppeling der beide koncessiën aanleiding geeft. Het zal moeite kosten één voorstander van de wet te vinden, die haar niet, ten minste voor de helft, ongenegen is, en haar slechts ter wille van de andere helft aanneemt.

De heer *van Foreest*, die zich tegen de voordragt verklaart, kondigt aan dat hij voornemens is, bij het einde der diskussie, of als de wet wordt afgestemd, de volgende motie voor te stellen: »de Kamer is van oordeel dat het wenschelijk is dat bij een wet worde bepaald welke lijnen door den Staat zullen worden aangelegd, sluit de beraadslagingen, en noodigt de Regering uit zoodanige voordragt te doen."

De heer van Foreest was vroeger van meening, dat het aanleggen van spoorwegen aan de partikuliere nijverheid behoorde overgelaten te worden, maar de voordeelen, aan de koncessionarissen ten nadeele van den Staat toegekend, doen hem, even als velen, nu de voorkeur geven aan ronduitlijke staatsspoorwegen boven de vermomde staatsspoorwegen der Regering. Het ongelukkige wetsontwerp doet de voorstanders der staatsspoorwegen iederen dag aangroeijen. Nog liever willen de vroegere tegenstanders daarvan in dit uiterste vervallen dan de voor den Staat heillooze plannen der Regering goedkeuren.

Ook de heer *van Lijnden* wil liever staatsspoorwegen dan de voorgestelde, die den Staat ontzaggelijke nadeelen, geen enkel voordeel zullen bezorgen. Hij wijst er op, dat, volgens eene matige berekening, de Staat honderd millioen gulden voor die spoorwegen zal hebben uit te geven, en brengt het gezegde in herinnering, dat aan elken gulden een druppel zweet van den belastingschuldige kleeft. Dit mag men niet vergeten bij een spoorwegontwerp, dat zoo veel bezwaren tegen zich heeft. Hij laat zich daarom, al is 't ook dat de plaats zijner inwoning het grootste belang heeft bij de voorgestelde rigting, niet in het spoorwegnet vangen, en alvorens tot een besluit te komen, zal hij de verdediging en nadere inlichting der Regering afwachten, maar of deze hem tot een goedkeurende stem zullen kunnen overhalen, komt hem tot dusverre zeer twijfelachtig voor. De heer van Lijnden heeft een zeer hoffelijke manier om aan te kondigen, dat hij tegen zal stemmen.

De heer *de Bieberstein Rogalla Zawadsky* sluit de rij der sprekers met een verdediging der lijn Nijmegen-Maastricht. Hij oordeelt dien weg zoo onbeduidend niet als anderen. Hij erkent wel dat door het maken van de daarvoor noodige bruggen dijkbreuken veroorzaakt kunnen worden, maar vreest dat dit met een andere lijn nog meer het geval zou zijn. Of die vrees gegrond is zal natuurlijk eerst kunnen blijken als de juiste rigting van die andere lijn is aangegeven. Spreker noemt verder deze lijn de beste weg van Amsterdam naar Limburg, Luxemburg, België, Frankrijk en Pruissen, en gelooft dat het aanleggen daarvan het nationaal gevoel van de Mokerhei zal opwekken. Komt die weg tot stand dan voorspelt de spreker aan die streek zulk een welvaart, dat de gewoonte der Hollandsche vloekers om hun vijanden naar de Mokerhei te wenschen zal ophouden, wijl die hei dan in een gezegend oord veranderd zal zijn. De spreker zegt, dat hij dus voor het wetsontwerp stemmen zal, echter niet in het belang van de Mokerhei, maar in dat van Nederland.

Heden morgen ten 10 ure heeft er een buitengewone ministerraad plaats gehad.

PIUS IX EN FRANKRIJK
IN 1849 EN IN 1859. (1)
V.

Maar sinds wanneer toch zou het voldoende zijn regt tot opstand te hebben, en zijn land en Europa in beroering te brengen, wanneer men meent niet naar zijn zin geregeerd te worden, en men tot eenigen regel zijn voorkeur of ontevredenheid volgt?

Verbeelden zich de Romagnolen bij toeval dat zij de eenige ontevredenen ter wereld zijn? Wie zou niet een menigte lieden kennen, die even ontevreden zijn als dezen of genen Bolognees? Maar wat zou er van Europa worden, indien al die ontevredenen als zij handelden?

Zulk een maatschappelijk regt te erkennen, het ongestraft te laten uitvoeren, zou de ordeloosheid en de zedeloosheid ten troon verheffen; het zou het hedendaagsch Europa tot het lot van Zuid-Amerika doemen, waar men alle veertien dagen een goevernement ziet ontstaan, waar ieder generaal, die vijftien honderd man bij elkaar kan brengen en een programma van oppozitie weet te verzinnen of op te warmen, er naar streeft en 't hem

(1) Naar het Fransch van graaf Ch. de Montalembert.

gelukt om het goevernement van zijn land af te zetten en te vervangen. 't Is voor die zelfzuchtige dwaasheden, voor die woeste grillen, voor die misdadige en menschenmoordende ligtzinnigheden dat God de bitterste en regtvaardigste teleurstellingen bereidt. 't Is daarvoor dat Hij de schandelijkste kastijding gereed heeft, welke voor eene beschaafde natie bestaat, het despotismus der kazerne.

De demokratie, zelfs de revolutie wanneer zij ergens heeft gezegevierd, is honderdmaal sneller en vuriger, dan de monarchie om tegen elke poging van opstand en afscheiding te handelen, zelfs die het wettigst en het meest uitgelokt is. Wee hunner, die, wanneer zij eenmaal meesteres is, haar de volheid van de onbeperkste magt zouden betwisten. De Konventie heeft aan de heldhaftige Vendee geleerd wat het kost eenvoudig de regten te eischen, der door het alvermogen van den Staat, gehoonde gewetensvrijheid; en in onze dagen hebben de radikale Zwitsersche kantons die les hernieuwd tegen de oorspronkelijke kantons, de bakermat der helvetische vrijheid, onmeedoogend verplet en op schatting gesteld, omdat zij hun eeuwenoude onafhankelijkheid wilden handhaven.

Maar, zal men zeggen, durft ge soms loochenen, dat er in de Romeinsche Staten hervormingen noodig zijn. Ik zal er mij wel voor wachten. Ik twijfel niet dat te Rome, zoo als elders, hervormingen en vele noodig zijn.

Maar ik weet niet juist, en niemand in Frankrijk weet hoedanig die gewenschte hervormingen zijn, welke men toestaat, en welke men weigert; die welke bereids zijn gemaakt en welke men maken zal. Niemand somt ze op, niemand bespreekt ze, en niemand stelt er eigenlijk belang in. Van de vier in den brief aan Edgard Ney gestelde hervormingen is er eene: *de algemeene amnestie*, die, bereids volbragt, volkomen nutteloos is; er is eene andere: *liberaal goevernement* (1), waarvan de zin sinds blijkbaar een verandering heeft ondergaan, en waarvan men een nieuwe uitlegging verwacht. Nu blijven de twee laatsten over, de *administratieve sekularizatie*, die niet tot de opheffing van den Paus en de Kardinalen kan gedreven worden, en eindelijk het *wetboek Napoleon*. Men heeft ons nooit gezegd, behalve wat de echtscheiding en het burgerlijk huwelijk betreft, welk onderscheid er tusschen, dat wetboek, een uitsluitend burgerlijk wetboek, en het burgerlijk regt bestaat, dat het pauselijke Rome aan het Rome der Keizers ontleend heeft. De geleerdsten schijnen, wanneer zij er van spreken, het te verwarren met onze wetboeken van burgerlijke en kriminele regtspleging.

Maar, gesteld dat al die hervormingen noodzakelijk, wettig, mogelijk zijn, is de Romagna het eenige land waar er sprake van is? Alle landen behoeven en eischen hervormingen.

In Engeland is hervorming de dagelijksche krijgsleus der partijen. In Oostenrijk en Pruissen, in het gansche Duitsche bondsgebied moeten onvermijdelijke radikale hervormingen worden ingevoerd. Die wensch, die behoefte is algemeen en ik geloof inderdaad dat beide alom wettig zijn. Maar waar, behalve in de Romagna heeft men er aan gedacht om die in onttrooning, in vernietiging der soevereiniteit te vertolken? Waar toch heeft men vermeent de zorg om dien wensch te vervullen aan vreemden inval en overheersching toe te vertrouwen? Nergens dan in de Romeinsche Staten, ten nadeele van den Paus, en dat drie jaren na een bloedigen oorlog, uitsluitend gevoerd om Rusland te kastijden wegens het misbruik maken van zijn invloed ter invoering van gunstige hervormingen ten bate der christen onderdanen van den grooten Turk!

Maar zijn wij te goeder trouw en doorgronden wij de dingen. Bestaat er een verstandig man, die zich verbeeldt, dat deze of gene hervormingen een eenigen der vijanden van den H. Stoel, zoowel binnen- als buitenlands, zal tevreden stellen of ontwapenen? Is 't niet een wreede, schampere bespotting, dat men den Paus koncessiën wil ontrukken, die men hem vooraf in 't aangezigt werpt? Wien is 't onbekend, dat de heerschende partij, de Piëmontesche partij, in de Romagna denzelfden geest tegen den Paus aanblaast en ontvlamt, als die, welke om geheel andere beweegredenen Venetië tegen Oostenrijk bezielt. Hebben de organen der Venetiaansche bevolking ons niet plegtig verklaard, dat alle hervorming, alle koncessiën, alle van Oostenrijk komende weldaad onvermogend zou zijn om de gemoederen tot bedaren en eensgezindheid te brengen? *Weg met Oostenrijk!* hebben zij gezegd, dit is onze eenige leus. *Weg met den Paus!* ziedaar de leus, de ware, eenige leus der revolutionnairen in de Romagna zoowel als elders. En zou het wettelijke of administratieve verbeteringen gelden! Evenmin thans als in 1848 is het dat, wat men wil.

In 1848, heeft Pius IX ze alle gegeven of voorbereid; maar welke heeft nu Mazzini kunnen voldoen of Garibaldi ontwapenen? Dezelfde mannen zijn thans oppermagtig geworden; zij hebben noch hunne handelingen, noch hunne leus veranderd; zij, die uit ontzag voor de geveinsde schroomvalligheden der diplomatie, het wezenlijk volmaakte doel verbergen, dat zij willen bereiken, weten zeer goed dat zij niemand kunnen misleiden en dat allen die hen aanhooren en hen ondersteunen hun deelgenooten zijn. Dat doel, 't wordt door de opregten erkend, en 't is het eenige, dat de schrandere leiders der beweging, zoowel in Italië als in Frankrijk, bezielt. Dat doel is de geheele vernietiging der Pauselijke soevereiniteit, vooral wijl zij het overwinbaar struikelblok is der eenheid van Italië onder éénen meester.

't Is naar die hersenschim eener Italiaansche eenheid, met Rome tot hoofdstad, dat de hoofden en aanhangers der Piëmontesche beweging in de Romagna halsstarrig streven. 't Is aan die noodlottige hersenschim, waarvan de Fransche politiek even afkeerig is als zij-zelve in strijd is met den voorbijgaanden roem van Italië en het zedelijk, verstandelijk en maatschappelijk belang zijner bevolkingen, dat men te gelijkertijd door de trouw der traktaten en door onze beste traditiën gewaarborgde heilige regten opoffert. Daaraan zullen min of meer medepligtig zijn dezulken, die de vrijheid van de H. Stoel belemmeren, plagen, verzwakken of verdrukken, en, onder den slag van een zegenvierenden opstand, van hem vooraf verworpen koncessiën eischen, om hem tusschen de schande van voor alles te moeten zwichten, en de vrees alles te moeten lijden, te verdringen.

God beware ons de eerlijke maar misleide lieden te willen krenken, die in Italiëns oorlog een werk van liberale bevrijding hebben gezien! Wij minachten hunne hoop en hunne illuziën niet; wij vermengen hen niet onder de domme of schuldige revolutionnairen, die eene heillooze onderneming en een onoplosbaar vraagstuk in de plaats van de grootsche wettige zaak der Italiaansche onafhankelijkheid hebben gesteld. Maar het moet evenwel verkondigd worden, had Italië werkelijk zijne roeping en roem begrepen, ware het, in plaats van een beeld aan de arglistigheid, aan de oneerlijkheid, aan de staatkundige verdorvenheid, in Machiavelli verligchamelijkt (2), te dekreteren, getrouw gebleven aan de ingevingen van de Foscolos, de Manzonis, de Balbos, de eerste en wezenlijke voorgangers van zijn hedendaagsch patriotismus — dan had het bovenal de tweevoudige majesteit van den H. Stoel onaangeroerd en buiten alle diskussie moeten houden. 't Was een schuldige hulde, eene schuld van eer, van geweten, van geregtigheid en dankbaarheid jegens Pius IX, jegens hem, die reeds in 1846 het roemrijk sein van hervormingen en vrijmaking had gegeven, dien men, zelfs in November 1848, als de oorzaak der herrijzenis van Italië erkende (3) en die slechts tegengehouden werd door een revolutie, die met een moord begon.

Gisteren stond teregt voor het provinciaal ger. alhier W. S. van Hulst, beschuldigd van moedwilligen doodslag.

Het hof heeft het feit als bewezen aangenomen en met toepassing van verzachtende omstandigheden den besch. veroordeeld tot eene korrektionele gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren.

Vroeger is het dikwijls gebeurd, dat een onderwijzer in eene andere provincie examens aflegde, dan waarin hij woonde en werkzaam was. Dat was toen *tegen* de wet, omdat men daar moest geëxamineerd worden, waar men het laatste volle jaar was werkzaam geweest. Thans zegt art. 42 der wet op het onderwijs, dat een onderwijzer, die examen wenscht af te leggen, zich tijdig moet aanmelden bij den schoolopziener van het distrikt, waarin hij woont, *zonder verder van langeren of korteren duur* van het verblijf te spreken. Nu is het geval voorgekomen, dat iemand een bewijs van woonplaatsverandering heeft aangevraagd, en deze naar eene andere stad, in eene andere provincie, heeft verlegd, kort voor den tijd der afneming van de examens, zoo doende gelegenheid heeft gevonden, om in eene andere provincie examens af te leggen. Kort daarna heeft hij weder zijne woonplaats naar zijn vroeger verblijf overgebragt.

Z. M. heeft benoemd: tot burg. der gem. Bolsward, H. M. Ament tot plaatsverv. kantonregters: te Oosterhout, H. M. F. van Weel te Ginneken en Bavel, P. H. J. G. Jonckheer; tot regter in de arr.-regtbank te Goes, mr. J. G. de Backer.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 8 November.

(Officiel Verslag.)

In deze zitting zijn, na dat de kommissie voor de verzoekschriften op eenige adressen, betreffende het wetsontwerp houdende goedkeuring van eenige artikelen der koncessiën verleend voor den aanleg en de exploitatie van de Zuider- en Noorderspoorwegen, verslagen had uitgebragt, de beraadslagingen over dat wetsontwerp voortgezet.

De heer Betz heeft drie punten behandeld. Vooreerst de vraag welk het hoofddoel bij den aanleg van spoorwegen moet zijn; ten tweede toetste hij de koncessiën aan dat hoofddoel en ten derde trad hij in eenige financiële beschouwingen.

Hij verklaart gezind te zijn het wetsontwerp aan te nemen, dewijl hij daarin zag de uitdrukking om zijn verlangen omtrent de hoofdgedachte bij den aanleg van spoorwegen. Het voorgelegde plan, in de koncessiën ontwikkeld, van dat standpunt nagegaan hebbende keurde hij de voorgedragen rigtingen te kunnen goedkeuren. De redenen daarvoor droeg hij voor in het tweede gedeelte zijner rede, waarbij hij in beschouwingen trad over de aangegeven rigting der Zuiderlijn, die hij afgescheiden van lokale belangen, meende voor de bevordering van het belang te zijn uitgedacht.

Ook voor de Maassteden zouden de voorgestelde lijnen van veel nut wezen, vooral met het oog op den transito-handel, die niet zoo onbeduidend was als sommigen beweerden, gelijk ook bewezen werd door het voorstel voor de doorgraving van Holland op zijn Smalst, door middel van een kanaal, dat tot hetzelfde einde dienen moest. De Zeeuwsche lijn beschouwde hij als gelukkig gekozen, als zullende strekken om de gansche provincie Zeeland met de meeste koopsteden binnen het rijk en ook met het buitenland in betrekking te brengen, kunnende vooral de stad Vlissingen in de toekomst daarvan groote voordeelen trekken en als een voorhof van Antwerpen worden. In het derde deel zijner rede deed hij uitkomen liever gezien te hebben dat de wegen door den Staat werden aangelegd en ter exploitatie aan partikulieren overgelaten. Maar ook met de voorgestelde wijze verklaarde hij zich te kunnen vereenigen, geloovende hij dat de staat der schatkist van dien aard was, dat men met gerustheid het voorgedragen subsidie en de rentegarantie zou kunnen goedkeuren. Op de door hem aangegeven gronden hoopte hij dat het wetsontwerp, dat aan vele billijke eischen voldeed, zou worden aangenomen en daarmede een einde aan den sedert negen jaren volgehouden strijd gemaakt.

De heer Idzerda besprak de quaestie van den Noorderspoorweg. Daarin miste hij ongaarne het stelsel om de zeehavens langs den kortsten weg met het binnenland te vereenigen. Vooral was dat het geval met Friesland.

Daartegen verzette zich niets en zou vrij wat voordeeliger wezen dan het denkbeeld om de kommunikatie met Utrecht en Holland over Friesland op de kortste wijze langs den waterweg zou kunnen geschieden, een denkbeeld dat in strijd was met het plan der Regering om Rotterdam met den Moerdijk door een weg te vereenigen, terwijl tusschen beide plaatsen ook een allergeschikste waterweg voorhanden is. Het verzet der Regering om aan de door hem opgegeven verlangens te voldoen, was hem onverklaarbaar voorgekomen, en te regtvaardiger omdat het hier de afzonering geldt van eene der voornaamste provinciën des Rijks, wier belangen in een goed uitgedacht spoorwegnet niet uit het oog hadden mogen verloren zijn. — Ten opzigte van het financiële, het subsidie en de rentegarantie had hij onderscheidene bedenkingen. De koncessiën toetste hij aan de plannen van anderen, waarvan hij de voordeelen deed uitkomen. Om het stelsellooze doorstralende in het wetsontwerp dat, naar zijn gevoelen meest strekken om vele streken te benadeelen zou hij, gelijk hij opgaf zich daartegen verklaren.

De heer Dommer van Poldersveldt verdeelde de leden naar de verschillende kategorien van inzigten in de spoorwegaangelegenheden. De Regering verdedigde hij tegen de aanvallen van velen omtrent het vermeende stelsellooze in hare handelingen, en achtte de voorgedragen wijze om tot iets te geraken de geschiktste. De keuze van een centraal punt in het hart van het land zou hij ongelukkig achten, daar a dus Amsterdam, als zeehaven niet zeer geschikt geoordeeld, hetgeen het voorstel der kanalizatie door het smalste gedeelte van Holland bewees, ten koste van andere beter gelegen zeeplaatsen zou bevoordeeld worden. De bezwaren tegen de uitvoering van de lijn van Rotterdam naar den Moerdijk geopperd, kwamen hem overdreven voor; lijnen van aansluiting van Tilburg aan België, van Nijmegen naar Crefeld en van Maastricht naar Aken had hij gaarne daargesteld gezien. — Wat de rivierovergangen betrof, dien over de Maas geloofde hij bij Grave het best daargesteld te kunnen worden, die van de Waal bij Nijmegen zou drie wegen verbinden; niets verzette zich daartegen noch uit een technisch noch uit een krijgskundig oogpunt. Den aanleg der lijn van Arnhem, Zutphen, Deventer regts naar Rheine juichte hij toe; doch met leedwezen miste hij in de koncessiën de daarstelling der aansluiting van Groningen naar Leer en het leggen eener lijn van Leeuwarden naar Meppel. Ten opzigte van het financiële in deze zaak, ontkende hij niet dat voor langen tijd de toekomst te bidden nadeelen konden ontstaan, maar, oordeelende dat het beter ware aan de belangen van velen te voldoen, geloofde hij dat de daaruit voortspruitende bezwaren niet zoo overwegend waren om de zaak niet tot een einde te brengen. Voor het wetsontwerp verklaarde hij zijne stem te zullen uitbrengen.

De heer van Foreest was van oordeel dat aan den strijd over den oorlog van spoorwegen, zoo om de belangen van den handel als om de eer der Vertegenwoordiging een einde moest komen. Aan het einde der beraadslagingen zou hij dan ook, gelijk hij aankondigde, welligt een voorstel doen om dat doel te bereiken, en waarmede hij hoopte dat de Regering zich zou kunnen vereenigen. Hoe uitnemend het stelsel van rentegarantie voor andere landen mogt zijn, voor Nederland zou dit niet zoo wezen. Het wetsontwerp verklaarde hij te zullen afstemmen, omdat het voorgedragen plan te kostbaar en onregtvaardig was, en moetende leiden tot de afdoening der spoorwegen te vertragen.

De heer van Lynden heeft de Regering verdedigd tegen vele beschuldigingen door sommigen ingebragt tegen de Regering, als zoude zij in deze zaak stelselloos te werk zijn gegaan. Aangezien hij in het voorgestelde plan ook financiële bezwaren had, de belangen der schatkist daarbij niet uit het oog gehouden waren, zou hij afwachten welke verdediging door de Regering tegen alle bedenkingen die deze ontwerpen hadden doen oprijzen zou worden voorgedragen, ten einde daarna te beoordeelen, welke de stem moest zijn, die hij te dezen opzigte zou te brengen hebben.

De heer Bieberstein heeft hierbij de laatste het woord gevoerd en in zijne rede de in den loop der beraadslaging aangevallen ontwerpen lijn van Nijmegen over Venlo en Roermond naar Maastricht verdedigd en verklaarde de wet te zullen aannemen.

De beraadslaging zal op morgen voortgezet worden.

(1) Al de debatten van 1849 bewijzen, dat men onder die woorden een soort van parlementair goevernement verstond, niet een of twee Kamers, als die door Pius IX in 1848 ingesteld. Maar men kan niet willen dat Frankrijk van den Paus datgene eische, wat in dat rijk is afgeschaft.

(2) Men weet dat de Toskaansche Regering onlangs besloten heeft standbeelden op te rigten aan Machiavelli terzelver tijd als aan Napoleon III en Viktor Emmanuel.

(3) Redevoering van den heer Bixio. *Moniteur* van 29 November 1848.

Uit Schoonhoven meldt men, dat Zondag aanst. in het kerkgebouw der Remonstrantsche gemeente te Nieuwpoort de laatste godsdienstoefening zal worden gehouden. Deze plegtigheid is te merkwaardiger, omdat die kerk de eenige is, welke in de dagen der vervolging der Remonstranten openlijk aan den weg is gebouwd en nog geheel haren oorspronkelijken vorm heeft behouden. Haar bouwvallige toestand deed het echter onraadzaam achten langer aan die plaats zamen te komen.

(*N. R. C.*)

NIJMEGEN, 8 Nov. Naar men verneemt, zal bij de bataljons van het 1e regiment infanterie alhier in garnizoen alsmede bij het 3 regiment infanterie te Maastricht gestationeerd eene proeve worden genomen met nieuw model ledergoed als een randsel en een patroontasch, welke met een riem over den schouder zal worden gedragen. Zullende bij geschiktbevinding, gemeld ledergoed bij de infanteriekorpsen gewijzigd worden.

BREDA, 7 Nov. Met genoegen kan men melden, dat de cholera Asiatica alhier is geweken. Onder de burgerij hebben zich 14 gevallen voorgedaan, waarvan 8 personen zijn overleden, terwijl bij het garnizoen van de 39 door die ziekte aangetaste militairen, 28 zijn gered.

ROTTERDAM, 8 Nov. Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter: 1ste kwal. *f* 60, 2de kwal. *f* 56, 3de *f* 52.

GORINCHEM, 7 Nov. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 8.50 a *f* 10; Rogge *f* 6.50 a *f* 7.25; Gerst *f* 5.40 a *f* 6.20; Haver *f* 2.90 a *f* 3.80; Boonen *f* 7.50 a *f* 8.25; Zaad zonder handel; Boter *f* 1 a *f* 1.10 het Ned. ℔; Kaas *f* 19 a *f* 23 de 50 Ned. ℔; Eijeren *f* 3.50 de 100 stuks; Aardappelen *f* 2.75 a *f* 3.25.

Er was veel vee aan de markt; de prijzen waren hoog en de handel weinig beduidend. De handel in granen was vrij druk en de aanvoer groot.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 9 Nov. Volgens eene dépêche in den *Morning Post* is het bezwaar, dat het onderteekenen van het eindtraktaat belemmerde, uit den weg geruimd.

PARIJS, 9 Nov. Een door generaal Martimprey aan den minister van Oorlog gerigte dépêche, in den *Moniteur* opgenomen, meldt dat den 6n wederom een groote overwinning is behaald. Sidi Mahomed, opperhoofd van den stam Zebboara, is door generaal Durrieu geslagen. Een ontzaggelijke buit, waaronder veel banieren, is de Franschen in handen gevallen. De toestand der troepen laat niets te wenschen over.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Nov. Een klein bezwaar, zoo verneemt men uit Zurich, heeft belet dat de vredestaktaten onderteekend zijn geworden. De Oostenrijksche gevolmagtigden hebben zich namelijk tegen de reduktie der florijnen van de Lombardische schuld in franken, welke Frankrijk voor Piemont moet betalen; tengevolge van welke reduktie Oostenrijk twee millioen zou verliezen. Men gelooft evenwel dat dit verzet de sluiting van den vrede niet lang zal verdagen.

Ten aanzien van het kongres meent men te weten, dat de groote mogendheden betreffende de beginselen zijner zamenstelling het eens zijn en men slechts de sluiting der Zuricher konferentie wacht om het zamen te roepen. Men houde evenwel in 't oog, dat die meening hoeveel geloof ze verdient, door de ministeriële Londensche bladen wordt tegengesproken.

Wijders verneemt men dat de nationale vergadering der Romagna met eenparige en geheime stemming het besluit heeft genomen, om prins Eugenius van Carignan met het regentschap over die gewesten te bekleeden.

Vermoedelijk zullen de vergaderingen te Florence en te Modena dit dat voorbeeld volgen; en neemt de prins van Carignan de hem opgedragene waardigheid aan, dan zal de Italiaansche kwestie een geheel andere gedaante verkrijgen.

Betreffende den brief van Keizer Napoleon aan Koning Viktor Emmanuel, welke brief te Weenen een niet gunstigen indruk heeft gemaakt, heeft het *Journal des Débats* regt gehad te vragen, of de in dien brief voorgestelde koncessiën met het Oostenrijksche goevernement waren besproken en er door waren aangenomen. Men loochent dit te Weenen, daar die koncessiën de voorwaarden, door den Keizer te Villafranca onderschreven, overschrijden.

— Men verzekert, dat van de zijde van Engeland nieuwe bezwaren zijn geopperd, om tot het kongres toe te treden. Engeland zou vooraf eene algemeene ontwapening van Frankrijk verlangen. De oorlog van Spanje tegen Marokko zou wel van nadeeligen invloed kunnen zijn op de zaak van het kongres.

— Behalve de reeds medegedeelde namen der bisschoppen, welke den geloovigen hunner diocezen gebeden voor den Paus hebben voorgeschreven zijn nog te vermelden die van den aartsbisschop van Rouaan, en van den bisschop van Montpellier.

— Heden namiddag ten 3 ure is de Keizer alhier aangekomen; spoedig daarna begaf Z. M. zich naar het hotel *du Louvre*, waar hij een bezoek bragt aan de groothertogin Maria van Rusland.

— De troepen der Spaansche expeditie tegen Marokko worden ten gevolge der veelvuldige stormen in de havens van Biskaye opgehouden. Evenwel hebben de vijandelijkheden een aanvang genomen; een Spaansch stoomschip heeft den 4 des ochtends de Marokkaansche kanonneerboot de *Scylla* genomen aan den mond der rivier van Tetuan. De Mooren hadden zich moedig verdedigd.

Later heeft men berigt ontvangen dat de maarschalk O'Donnell naar het tegen Marokko bestemde leger vertrekt.

De schepen, welke door ongunstig weder waren tegengehouden, komen thans met troepen aan boord te Algeciras aan.

Men verwacht dat met de operatiën tegen Marokko onmiddelijk een aanvang zal worden gemaakt.

Volgens berigten uit Algerië neemt de gisting in Marokko toe. De heilige oorlog tegen Spanje wordt er gepredikt. Aan de Algerijnsche grenzen heerscht insgelijks eene opgewondenheid, zoodat het noodzakelijk is de Fransche troepen aldaar te versterken, zoolang de oorlog tegen Spanje duurt. De vijandelijke stammen worden door den generaal de Martimprey vervolgd. Zij schijnen echter naar het binnenland geweken te zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Nov. De *Morning Post* beweert, dat hoewel Engeland nog niet verklaard heeft aan het kongres te zullen deel nemen, het toch de gedane uitnoodiging gunstiger dan vroeger heeft ontvangen, uithoofde dat van Frankrijks zijde meer voordeelige voorwaarden ten aanzien van Italië werden gesteld. Hetzelfde blad meldt, dat de kandidatuur van den prins de Carignan voor het regentschap van Midden-Italië het werk van Koning Viktor Emmanuel is en Frankrijk zich daartegen niet zal verzetten.

— De prins en prinses Frederik Willem van Pruissen, zijn heden morgen ten 2 ure te Doever aangekomen, en door de lords Paget en Sydney en de graven Brandenburg en Blücher ontvangen.

Ten 10 ure zijn de prins en prinses met een extratrein naar Londen vertrokken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 8 Nov. Het besluit tot het vermeerderen van het aantal leden van den rijksraad, met het doel om aan dat ligchaam de kontrole van het financieel beheer op te dragen, is naar men verneemt, thans genomen.

— Behalve het bereids vermelde nopens den hertog van Modena, wordt nog gezegd, dat sedert verscheidene maanden tusschen de hoven van Parma en Modena, die buiten hunne Staten rezideren onderhandelingen zijn gevoerd om het bereids bekende verlovingsplan tusschen den jongen hertog Robert en de nicht van den hertog van Modena, de jeugdige aartshertogin Maria Therezia te verwezenlijken, als wanneer de Modeensche Staten aan de laatste zouden komen en de hertogin van Parma, tot de meerderjarigheid van haren zoon, tot regentes van Modena zou aangesteld worden. Op die voorwaarde zou de kinderlooze hertog Frans van Modena bereid zijn van zijne regten afstand te doen, waarmede, zoo als uit den brief van Keizer Napoleon aan Viktor Emmanuel blijkt, Italiens bevrijder volkomen zou tevreden zijn.

— Het goevernement heeft besloten de in Hongarije aanwezige troepen talrijk te vermeerderen.

BERLIJN, 7 Nov. Er zijn enkele bijzonderheden nopens de zamenkomst te Breslau bekend geworden: onder anderen dat Keizer Alexander en de prins-regent van Pruissen overeengekomen zouden zijn geen deel te nemen aan een Kongres, waarbij Engeland niet zou toetreden en niet te bewilligen in de vernietiging van sommige besluiten, vervat in de traktaten van 1815, indien daartoe het voorstel mogt worden gedaan. Het schijnt dat geene andere bepaalde besluiten te Breslau genomen zijn.

De *Preuss. Zeitung* zegt, dat de *Augsburger Algemeine Zeitung* voortgaat mede te deelen, dat de Breslauer bijeenkomst tegen Engeland gerigt was; dat Pruissen zijne toestemming heeft gegeven aan de door Frankrijk en Rusland beoogde izolering van Engeland en dat Pruissen zich verbonden heeft, ingeval van een oorlog tusschen Frankrijk en Engeland, eene strikte onzijdigheid in acht te nemen.

De *Preuss. Ztg.* verklaart, dat al die dwaze insinuatien alleen haren oorsprong vinden in de vijandige gezindheid die sommige Pruissische organen hunne regering toedragen, welke organen geene gelegenheid laten voorbijgaan om de feiten te verwringen, in het belang eener oneerlijke oppozitie.

Wanneer de *Augsb. Allgem. Zeitung* dit voorbeeld volgt, dan stelt zij zich bovendien gelijk met sommige Fransche bladen, welke alle kwaadwillige veronderstellingen, die de Pruissische oppozitie-bladen over de staatkundige gedragslijn van Pruissen verspreiden, vertalen en aan hunne lezers opdisschen. Deze taktiek, verwerpelijk op zich zelf, zal in ieder geval geen genade kunnen vinden in de oogen van den waren Duitschen patriot.

ITALIE.

ROME, 5 Nov. De financiële Konsulta is bijeengeroepen tegen het laatst dezer maand. Het deficit, ontstaan sedert den opstand in de Romagna, wordt op 300,000 kroonen 's maands berekend.

Eene kommissie van Kardinalen is belast met de verzameling van de burgerlijke wetten in één wetboek.

TURIJN, 5 Nov. Men heeft gezegd, dat Cavour als kandidaat voor het regentschap van Midden-Italië zou kunnen optreden, ingeval de prins de Carignan die waardigheid mogt weigeren. Uit Parijs wordt geschreven, dat Viktor Emmanuel dat plan bereids met Garribaldi zou hebben vastgesteld en de kandidatuur van Fransche zijde geen tegenwerping zou ontmoeten, maar dat daarentegen het gerucht van Cavours eventueel regentschap van wege verscheidene mogendheden krachtige vertoogen had uitgelokt.

— Ook te Bologna heeft de nationale vergadering, bij geheime stemming en eenpariglijk het voorstel aangenomen, om den prins van Carignan tot regent der Romagna te verklaren. Voorts heeft de minister Pepoli in de vergadering eene boodschap van de regering voorgelezen, waarin gezegd wordt, dat aan de groote mogendheden eene memorie is gezonden, betreffende den wensch der bevolking, en de lasteringen, waaraan het voorloopig bewind heeft ten doel gestaan, gelogenstraft worden.

De boodschap eindigt met de verklaring, dat het regentschap 's lands krediet zal verhoogen, terwijl Midden-Italië daardoor met des te meer gezag voor het kongres kan optreden.

Tijdingen uit Florence ontvangen melden, dat de nationale vergadering, na kennisneming van eene boodschap van den prezident van den raad, het volgende voorstel naar de sektiën gezonden heeft. „De vergadering benoemt den prins van Carignan tot regent van Toskane in den naam van Koning Viktor Emanuel."

Het publiek heeft dit voorstel met luide toejuichingen begroet.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 Nov. De Bisschoppen van België hebben verklaringen, tot handhaving van des Pausen wereldlijk gezag, uitgevaardigd. De Bisschop van Namen zegt, in zijn daartoe strekkend mandement onder anderen: „Ons streven moet zijn, dat de stedehouder van Christus in het onverkorte bezit blijve van de middelen, om vrij en onafhankelijk in de behoeften van het bestuur der Christelijke Kerk te voorzien. Er is geene zaak van meer gewigt, geen heiliger denkbaar." Ook de herderlijke brief van den Bisschop van Luik is uitgevaardigd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 November.

BEVALLEN (7 Nov.): J. H. Oostmeijer, geb. Geerling, D. — F. First, geb. Abrahams, D.

OVERLEDEN (3 Nov.): B. Knol, 84 j. — (4 Nov.): J. de Haan, 73 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55⅜	2/m. Livorno	*f* 38½
Zigt "	" 55¾	" Napels	" 78½
2/m. Bordeaux	" 55	3/m. Petersburg	" 165
2/m. "	" 55⅝	6/w. Weenen	" 92
2/m. Madrid	" 241	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 243	" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 240	2/m. Hamburg	" 35 1/16
" Bilbao	" 240	Zigt "	" 35 3/16
" Lissabon	" 40⅜	2/m. Londen	" 11.60
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.65
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Nov. België 2½ pc. 55⅜g; 4½ pc. 98⅝g; Metal. 56⅞g; Nation. 60¾; Spanje 1½ pc. 31½g; 3 pc. 42p.

PARIJS, 8 Nov. Rente 3 pc. [illegible] 4½ pc. [illegible] op tijd 3 pc. 70.10; Credit mobilier 833.75; Fr. Oost. Spoorw. 548.75; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 52⅜; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.—.

LONDEN, 8 Nov. Cons. 96⅜ a ½; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¾ a 23; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —. 5 pc. Venez. — a —; 2¼ pc. id. — a —; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 44 a 44½; 1½ pc.

id. 32½ a 33; Coupons — a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador —.

BERLIJN, 8 Nov. Metalliek 5 pc. 57½; Nationale 61⅜, Stiegl. 5de serie 94½; 6de id. 103½; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc. 64½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141¾; Credit 79; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅜, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141½, 2/m. 141, Weenen —, Petersburg 95.

FRANKFORT, 7 Nov. Metalliek 5 pc. 54¾; Nation. 60⅜; Cred. Akt. 189, Spanje 3 pc. 41, 1½ pc. 31½; Bankakt. 825, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 93⅝, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	8 NOV.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie . 5 pCt.			
Nederl. Bank 4 „			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.	63¹³⁄₁₆	64¹⁄₁₆	63¹³⁄₁₆
Dito Dito . . . . . 3 „	76	76¹⁄₁₆	76
Dito Dito . . . . . 4 „	97⅛	97⅜	97⅛
Amortis. Syndik. . . 3½ „			
Aand. Handel-Maatsch. „	126¼	126½	126½
Oost-Ind Leening . . 4 „	96½		
Aand. Holl. Spoorweg. . .			
Leening idem 4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg . 4½ „			
Maatschappij van Weld. 4 „			
België, Cert. Adm. B. bk. 2½ „			
Dito bij *Rothschild* . . 2½ „	51¹¹⁄₁₆		
Frankrijk, Certifikaten . 3 „			
Spanje, Obligatiën . . 1½ „	31¹³⁄₁₆	32	31¹³⁄₁₆
Dito . . . . 3 „	43½		
Dito Binnenl. . . . . 3 „	41⁹⁄₁₆	41¹³⁄₁₆	41⁹⁄₁₆
Amortisable Schuld . . .	10⅝		
Bewijzen Coupon			
Crediet Instel. bij *Prost & C°*. .			
Portugal, Obligatiën . . 3 pCt.	43½	43⁹⁄₁₆	
Dito 1856/1857 . . . 3 „	42¹⁄₁₆	42⅛	
Dito Uitgestelde			
Rusl., Obl. bij *Hope en C°*, 5 pCt.	103⅝		
Dito bij idem 1828/1829 5 „	101¾	103⅞	
Cert. bij idem 1831/1833 5 „	85¼	85⅜	
Dito bij idem 1840 . . 4 „	80¾		
Dito bij *Stieglitz* . . 4 „	80¾		
Dito Nieuwe . . . . 4 „			
Dito 5de Serie . . . 5 „	89½	89¹¹⁄₁₆	89¹¹⁄₁₆
Dito 1855, 6de Serie . . 5 „	99⅜	99⁹⁄₁₆	99⅜
Dito adm. te Hamburg 5 „			
Dito dito te Londen . 5 „			
Dito dito dito . 4½ „			
Inschrijving in Assignat. 6 „			
Certifikaten van dito . 5 „	61¹¹⁄₁₆	61¾	
Spoorweg Aktiën . . . 5 „			
Polen, Aand. 1835, fl. 500 *f*	158		
Obligatiën . . . . . . 4 pCt.	77¹¹⁄₁₆		
Pruissen, Obligatiën . . 4½ „	101½		
Aandeelen 1854 . . . 3½ „			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.* 5 „			
Dito dito . . . . . 4 „			
Dito Metalliek . . . 5 „	53⅜	53¹¹⁄₁₆	53⅜
Dito Rente Amsterdam 5 „	72⅞	73¼	72⅞
Dito Nationale 1854 . 5 „	57⁵⁄₁₆	57¾	57⅜
Dito dito . . . . . 2½ „	28½	28¹³⁄₁₆	28½
Weener Bank-Aktiën . . *f*	836	838	
Dito Aand. fl. 250, 1839 . „			
Dito dito „ 250, 1854 4 pCt.	263½	264	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			
Napels, Cert. bij *Lam. en B.* 5 „	97		
Dito bij *Rothschild* . . 5 „			
Denemarken, Oblig. te Lond. 5 „			
Dito . . . . 3 „			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100 5 „	99½		
Dito 1839 van £ 100 . . 5 „			
Dito 1843 „ £ 100 . . 5 „			
Dito 1852 . . . . . . 4½ „			
Dito 1858 . . . . . . 4½ „	91½		
Sardinië . . . . 5 „			
Peru, Geldl. 1854 . . . 4½ „			
Dito te Parijs			
Ecuador, Oblig. 1855 . . . 1 „	14	14⅞	
Venezuela, dito 6 pCt thans 3 „	27¼	27⁵⁄₁₆	
Dito Uitgestelde . . . 1 „	14¼		
Grenada, Obligatiën . . 3½ „	15⅛		
Dito Uitgestelde . . .	5		
Mexiko dito . . . . 3 „	21¹⁄₁₆	21¼	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A „			
Dito dito „ B „	100⅛		
Dito bij *Rothschild* . . 6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën			
Illinois Spoorweg-Aandeelen .			
Dito Oblig. Constr. Bons. 7 pCt.	79⅝		
Louisiana . . . . 5 „			
Griekenl., Obl. Geldl. 1825 5 „			

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 219¼, ¾; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 63⅞.

Algemeen was de markt in eene lustelooze stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 4 pCt, Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 9 November tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63¾; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41½; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie —, Oostenrijk, Met. 5 pc. 53½, dito 2½ pc. 28½, [illegible] 5 pc. 72¾, dito Nationale 1854 5 pc. 57⅜.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Nov.

Tarwe: 130 ℔ b. Poolsche *f* 296 bij partij.
Rogge: 128 ℔ Pruiss. *f* 212

ROTTERDAM, 8 Nov. Tarwe: 160/2 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 305; 163/2 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 295, 159/2 ℔ n. Bovenl. *f* 280.

SCHIEDAM, 8 Nov. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Pernau *f* 200 3/m. — Gerst: 128/2 ℔ Liban *f* 193 3/m.; 130/2 ℔ n. Koersche *f* 194 6/w. — Moutwijn *f* 13.75; Jenever *f* 19,25; Amst. Proef *f* 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Nov. Wegman, Electra, Batavia.
HELVOET, 8 Nov. Therese (st.), Grangemouth.
BROUWERSHAVEN, 8 Nov. Haines, Leila, Baltimore n. Rott.

UITGEZEILD:

HELVOET, 8 Nov. Kuhaak, Graafstroom, Batavia, l. v. Brouwershaven.
BRIELLE, 8 Nov. Prins van Oranje (st.), Duinkerken.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 November, in lading naar:

Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N°. 10.
Mannheim.	H. Wilson, Ocean.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Manheim.	Van der Pol, Europa.
Frankfort.	C. Itschert, Fortuna.

AMSTERDAM, 7 November, vertrokken naar:

Keulen.	H. Rursch, Albion.
Maintz.	J. Löhr, Maintz N°. 1.
Duisburg.	J. Hesper, Catharina.
Dusseldorp.	H. G. Hoenderop, Beauharnais.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Maria.
Keulen.	M. Greeve, Cölln N°. 5.
Ludwigsh., *Mannheim en Heilbron*	C. Itschert, Fortuna.
Mannheim.	L. Penning, Azia.

Rijnhoogte: Arnhem, 8 Nov. 26 p. 8 duim.
Keulen, 8 „ 11 vt. 9. „

Advertentiën.

(1982) Zwolle, 5 November 1859. Na eene ziekte van weinige dagen, overleed heden, in den ouderdom van veertien maanden, ons geliefd Kindje, MAGDALENA PAULINE LUDUINA.

G. E. VOS DE WAEL.
E. W. M. VAN SONSBEECK.

ONSTUIMIG WEER!

Wie huivert niet om zich bij het heerschende ongestadige weêr, buiten zijne kamer te begeven? Welke constitutie is zoo sterk, dat zelfs zonder het warme binnenvertrek te verlaten, zich de klagt niet doen hooren over verkoudheid, hoofdpijn, aangezigtspijn, kies- en tandpijn en dergelijke? Wie gevoelt zich niet door alle ledematen, ja dikwerf tot in het gebeente, door de onaangename weêrgesteldheid aangedaan, en wie ziet niet verlangend uit naar een middel, om al die lastige uitwerkselen onzer veranderlijke luchtstreek, in dit jaargetijde, af te weren; naar een onfeilbaar middel dat met zekerheid al die „kleine tegenspoeden des levens" wegneemt? Men leze deswegene de Dagbladen en Couranten opgevuld met attesten van genezen lijders, (zoowel van de bovengenoemde als meer andere kwalen, die door de koude zijn ontstaan), door het gebruik der Abshaubbin's Antirhumatische Watten, een gemakkelijk aantewenden, weinig kostbaar middel; zij geven spoedig verligting van pijn en verdere genezing. De prijs, van slechts 25 c. per pakje, zal wel niemand terughouden, daar men met een enkel pakje, al dadelijk hare heilzame werking kan ontwaren, dezelve zijn op *franco* aanvraag te verkrijgen aan het Hoofd-Depôt te Delft bij A. BREETVELT Az., en verder bij:

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.	Gez. Lippitz, Hoorn.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.	Mej. Wed. E. M. Engel, Medemblik.
A. J. ten Veldhuijs, idem Rapenburg.	H. D. Schlüter, Nieuwe Diep.
C. W. Eijfert, idem, Vijzelstraat bij de Singel.	D. Boots, Alkmaar.
Mej. C. J. Blank, idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.	H. Deters, Assendelft.
J. C. Schwenge, idem, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.	Gebr. Meijding, Krommenie.
H. J. Teunissen, Gierstraat, Haarlem.	Gebr. Frese, Venhuizen.
S. M. en J. Weeferingh, Anegang, idem.	Gebr. Reckers, Weesp.
M. Vriend, Zaandam.	A. Appelman, Westwoud.
A. Schravendijk, Hilversum.	B. H. Zurlohe, Beverwijk.
Wed. B. Meijknecht, Enkhuizen.	J. E. Zurlohe, Uitgeest.
W. en R. Wiebols, Purmerend.	S. Keet, Schagen.
	G. A. Kohne, Edam.
	G. W. Böttger, Zuid-Scharwoude.
	J. B. Upmann, Barsingerhorn.
	Wed. R. Jongerling, Eijerland, Texel.
	B. D. van Weede, de Rijp.
	W. G. Velthuijsen, Laren.

(1969)

Op nieuw ontvangen:

TYZACK'S SCHEERMESSEN, die alle andere soorten in fijnheid van sneê overtreffen en niet behoeven geslepen te worden; men trekke ze slechts van tijd tot tijd over eenen goeden Riem om hun die fijne scherpte weder te geven, waardoor zij zich onderscheiden en het Scheren zoo gemakkelijk en aangenaam maken.

De gunstig bekende SCHEERRIEMEN van den Heer *J. P. GOLDSCHMIDT*, als ook de COMPOSITIE, waarmede ze bestreken zijn.

SHAVING TABLETS, SHAVING STIKS, CRÊME D'AMANDES en andere exquise, en geurige Scheerzeepen.

CACHOU DI BOLOGNA, dat een aangenamen pikanten smaak heeft, den mond frisch houdt, den adem zuivert en de Tabakslucht wegneemt. In doosjes van 25 Cents.

Eene fraaije collectie SNUIFDOOZEN, PORTEFEUILLES, PORTE-MONNAIES, SIGARENKOKERS, LUCIFERSDOOSJES.

LUCIFERS, waaronder **Palmer's Vesuvians**, om in de open lucht de Sigaren aan te steken.

Parapluies, soliede en elegant, van beste zware Zijde, met beste Baleinen, Stalen en Rieten Garnituur, in alle grootten en kleuren. Uitmuntend ligte en fijne Dames en allerliefste Kinder-parapluies.

Pantoffels, met vilten en lederen Zolen in Mans-, Vrouwen- en Kindergrootten, mooije dessins, frissche kleuren en sterke kwaliteit.

Gomschoenen, soliede kwaliteit en goedkoop.

SPEELKAARTEN, die het **VERKOOPHUIS** op de Enveloppes hebben, zijn goed schuivende en uitmuntend van Papier en Druk, Piket 15, Omber 20, Whist 25 Cents.

Mooije LAMPEN, nieuwe PENDULES, DOMINO- en SCHAAKSPELEN, SPEELKAARTEN, GEZELSCHAPSSPELEN, SPEELTAFELS, KANDELAARS, WASKAARSEN, NACHTLICHTEN, VUURMAKERS.

VERKOOPHUIS. (1983)

(1981)

Bij **P. N. VERHOEVEN, te 's Bosch,** is ter perse:

De TWEEDE DRUK van

DE PASTOOR VAN ARS.

LEVENSSCHETS

VAN

Joan. Bapt. Maria Viannay,

in geur van heiligheid overleden 4 Augustus 1859, door J. CHANTREL.

Naar het Fransch door A. J. van Bemmel, R. K. Pastoor te Kabauw bij Schoonhoven. Met *Portret* en *Kerkelijke Goedkeuring*, 100 pag. gr. 32°. Prijs . . . 25 Cents.
Op *franco* aanvrage per post . . . . . 30 „

En bij denzelfden voorhanden:

OVERWEGINGEN

over de Litaniën der H. H. Harten van

JESUS EN MARIA,

door den E. P. GURY, S. J.

Vertaald door L. Leynen, Pr., 426 pag. kl. 12mo.

Prijs 75 Cents.

Bij de Boekhandelaars C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en P. N. VERHOEVEN te 's Bosch, eenige Correspondenten voor Nederland, worden bestellingen aangenomen op eene nieuwe uitgave van:

COLLECTIO DECLARATIONUM SACRÆ CONGREGATIONIS

CARDINALIUM SACRI CONCILII TRIDENTINI INTERPRETUM,

AUCTORE. JOH. FORTUNATO DE COMITIBUS ZAMBONI ROMANI JURISCONSULTI.

4 volumes petit in-4°.

Deze uitgave geschiedt onder de leiding en het toezigt van den Wel-Eerw. Pater Bouix. Elk deel zal nagenoeg 600 Bladzijden bevatten, en de prijs per deel omstreeks *f* 5.— bedragen. Het eerste deel is ter perse en zal binnen kort verschijnen.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen Drukker en Uitgever.